

Předčasné uzavření identity

Předčasné uzavření identity, neboli „*foreclosure*“ či také status náhradní identity, je stav, který se může vyskytnout u jedince v průběhu adolescence. Toto stádium definoval James E. Marcia spolu s dalšími třemi stavy identity:

1. **difuzní, rozptýlená** – před vyvíjením identity, zmatenost,
2. **přejatá, uzavřená** – převzaté hodnoty, nereálné cíle
3. **odložená identita, moratorium** – zkoumání alternativ, úzkost, nejistota,
4. **autentická identita** – stabilní systém závazků, jistota. (1)

Pokud mluvíme u jedince o předčasném uzavření identity znamená to, že hodnoty a postoje, které jedinec zastává, převzal od jiných jedinců, nejčastěji od rodičů, pedagogů, nebo od nejbližších přátel. (2) Jedinec tak napodobuje svůj vzor, který považuje za ideální, důvěřuje mu a necítí nutnost ho jakkoli měnit. Nepovažuje za zásadní objevování nových vlastních zkušeností a nevytváří si iluze. (3)

Tento trend se často vyskytuje u osob, které jsou součástí kulturních skupin a společností, ve které převládají takzvaná dědičná povolání a identita rodičů je velmi vysoce uznávána. Jedince pak přejímá stejné povolání i stejný životní styl, jakým žijí jeho rodiče. (4) Je tak odkázaný a závislý na autoritě, má nízké sebevědomí, je spokojen se svým životem, s výběrem školy i se zaměstnáním. Mohou se však u něj vyskytnout konfliktní vztahy s ostatními lidmi, potíže s intimitou ve vztazích, v závažnějších případech sklony k patologickému chování (extremismus, závislosti na návykových látkách aj.). (5) Jak uvádí Vágnerová (3), jediné zklamání, které může adolescenta zastihnout, je stereotypní způsob života, založený na tradicích.

Zdroje:

(1) THOROVÁ, Kateřina. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0714-6.

(2) VÝROST, Jozef a Ivan SLAMĚNÍK. *Sociální psychologie. 2., přeprac. a rozš. vyd.* Praha: Grada, 2008. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-1428-8.

(3) VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vyd. 2., dopl. a přeprac. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2153-1.

(4) HILL, Grahame. *Moderní psychologie: hlavní oblasti současného studia lidské psychiky*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-641-1.

(5) MACEK, Petr. *Adolescence: psychologické a sociální charakteristiky dospívajících*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-348-x.